

آموزش میکرو کنترلر های XMEGA با کامپایلر CODEVISION AVR

نویسنده : پوریا علیزاده

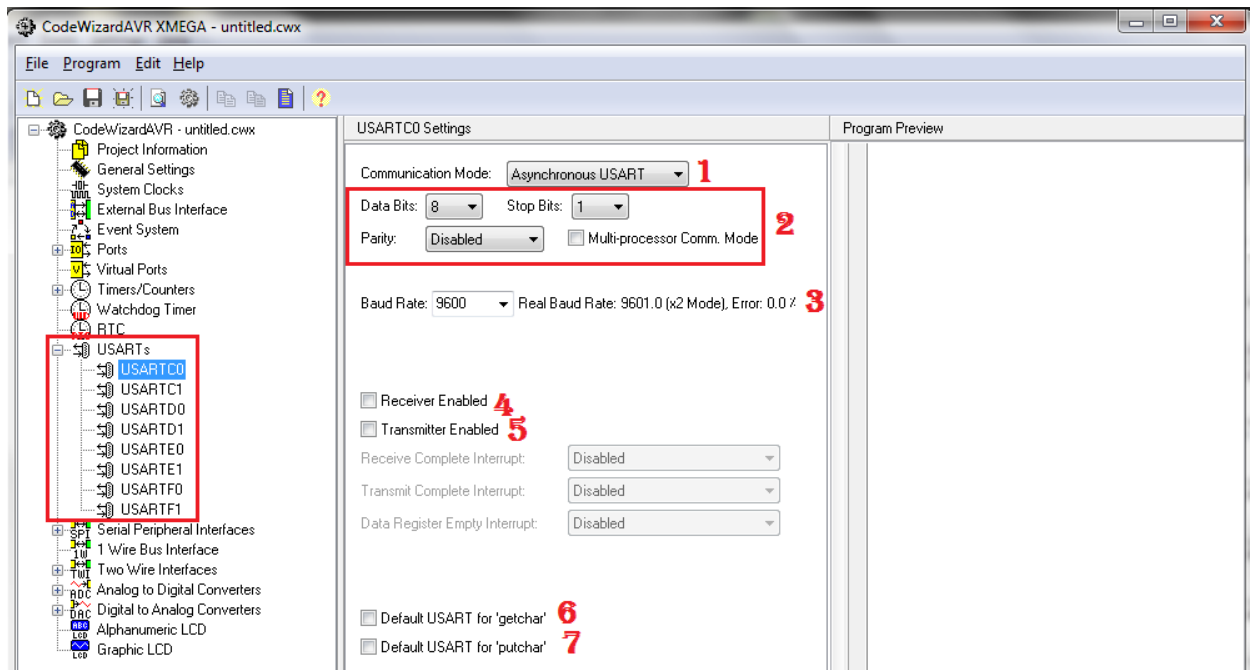
ارتباط USART:

ارتباط سریال USART یکی از پر کاربرد ترین و معروف ترین پروتکل‌های است که توسط اکثر کامپیوتر ها حمایت می شود. و لذا برای برقراری ارتباط بین میکروکنترلر و کامپیوتر اغلب مورد استفاده قرار می گیرد.

در میکرو کنترلر های سری XMEGA بسته به نوع آن، 2 واحد USART در روی چند پورت آن می تواند قرار داشته باشد که مثلا در میکرو ATXMEGA128 A1 در روی هر کدام از پورت های (C,D,E,F) 2 واحد USART موجود می باشد که با نامهای 0 و 1 مشخص می گردند. مثلا USART موجود روی پورت C : USARTC0, USARTC1

تنظیمات واحد USART در CODEWIZARD:

بعد از انتخاب قسمت USART در CODEWIZARD تنظیمات این قسمت باز می شوند.

بعد از انتخاب USART مورد نظر (در منوی سمت چپ قسمت CODEWIZARD) می توانید تنظیمات مربوط به آن قسمت را انجام دهید.

1- در این قسمت می توانید نوع عملکرد این قسمت را انتخاب کنید که به ترتیب از بالا به پایین در مد سنکرون، اسنکرون، infared، master spi می تواند عمل کند.

2- در این قسمت می توانید چندین نکته مهم در این ارتباط را مشخص کنید:

Data bit: در این قسمت می توانید تعداد بیت های اطلاعات ارسالی یا دریافتی داده ها را تنظیم کنید.

Stop bit: یک یا 2 بیت در انتهای اطلاعات ارسال می شود که مشخص کننده پایان داده است.

Parity: این بیت در انتهای داده آمده و مشخص کننده صحت داده است.

Multi_processor comm: از این مد در ارتباط برقرار کردن چند mcu با هم از طریق چند باس سریال استفاده می شود. که استفاده از این مد بطور موثری فریم های ورودی را کاهش می دهد. در این روش باید از مد 9bit ارسال و دریافت داده استفاده شود.

3- در این قسمت نرخ ارسال دیتا مشخص می شود که بستگی به فرکانس کاری میکرو دارد. و در هنگام تنظیم، در صد خطا محاسبه شده نیز جلوی این گزینه به نمایش در می آید که نباید بیشتر از 0.2% باشد.

4- اگر این قسمت فعال شود میکرو در مد گیرنده (receiver) عمل میکند. با انتخاب این گزینه قسمت زیر نیز به نمایش در می آید که با فعال کردن آن بعد از دریافت کامل اطلاعات وقفه ایجاد می شود که در این قسمت سطح وقفه مورد نظر تعیین میگردد.

☒ Receiver Enabled
☐ Transmitter Enabled
Receive Complete Interrupt: Disabled

5- اگر این قسمت فعال شود میکرو در مد فرستنده (transmitter) عمل میکند. با انتخاب این گزینه قسمت های زیر به نمایش در می آیند که به ترتیب به این صورت عمل میکنند.

☐ Receiver Enabled
☒ Transmitter Enabled
Receive Complete Interrupt: Disabled
Transmit Complete Interrupt: Disabled
Data Register Empty Interrupt: Disabled

الف
ب

الف- با تنظیم این قسمت اگر دیتا به صورت کامل فرستاده شود وقفه اتفاق می افتد که می توان سطح آن را در این قسمت تعیین کرد.

ب- با تنظیم این قسمت اگر رجیستر دیتا خالی باشد وقفه ای اتفاق می افتد که میتوان سطح آن را در این قسمت تعیین کرد.

نکته: اگر هر 2 قسمت receiver enable, transmitter enable فعال باشد میکرو در هر 2 مد فرستنده و گیرنده عمل می کند.

7,6- یکی از usart ها می تواند به عنوان پیش فرض (default) نرم افزار قرار گیرد تا از توابع استاندارد putchar, getchar استفاده کند، که در هر کدام از usart ها این 2 گزینه انتخاب شود، ان usart به عنوان پیش فرض انتخاب می شود.

مد infrared:

تنظیمات این واحد نیز به جز موارد زیر مانند قسمت بالا می باشد.

IRCOM Receiver Pulse Length: Filtering Disabled 1
IRCOM Transmitter Pulse Length: 19.535 us 2
IRCOM Receiver Input: RX Pin 3

1- در این قسمت پهنای پالس infrared در مد گیرنده تنظیم می شود. که باید قسمت receiver enable نیز فعال شده باشد.

2- در این قسمت پهنای پالس infrared در مد فرستنده تنظیم می شود. که باید قسمت transmitter enable نیز فعال شده باشد.

3- در این قسمت ورودی ircom مشخص می شود. که می تواند پایه rx قسمت usart مورد نظر یا یکی از کانالهای event channel باشد.

** برای دستگا هائی با بیشتر از یک usart قسمت ircom در یک زمان می تواند با یکی از usart های مورد نظر ارتباط برقرار کند.

توابع و دستورات ارسال و دریافت:

تابع `void usart_disable(USART_t *pu)` :

این تابع usart مورد نظر را disable می کند.

```
usart_disable(&USARTC0);
```

در این مثال usartc0 غیر فعال می شود.

1-تابع `void putchar(char c)` :

این تابع یک کاراکتر را به کامپیوتر ارسال می کند.

```
putchar('p');
```

در این مثال حرف p ارسال می شود.

2-تابع `void putchar_usartmn(char c)` :

عملکرد این تابع نیز مانند تابع بالا بوده با این تفاوت که در این تابع کاراکتر مورد نظر از طریق usart تعیین شده فرستاده می شود.

```
putchar_usartc0('p');
```

در این مثال حرف p از طریق usartc0 فرستاده می شود.

تابع `putsf()` :

این تابع یک رشته ثابت مثل یک جمله را ارسال می کند.

```
putsf("POORIA");
```

در این مثال کلمه pooria ارسال می شود.

تابع `puts()` :

این تابع یک رشته ارایه ای مثل رشته هائی که با تابع `sprintf()` ساخته شده را ارسال می کند.

```
Sprintf(str, "temp1:%u"temp1);
```

```
Puts(str);
```

تابع `printf()` :

این تابع می تواند هم به عنوان `putsf()` عمل کند و هم مقدار متغییر های قرار داده شده در آن را ارسال کند.

```
Printf("pooria");
```

```
Printf("temp1:%u"temp1);
```

تابع **char getchar(void)** :

این تابع کاراکتر مورد نظر را دریافت کرده و داخل متغیر تعیین شده قرار می دهد. و در هر خط از برنامه قرار گیرد برنامه را در آن خط متوقف می سازد تا یک کاراکتر دریافت شود.

```
a=getchar();
```

در این مثال کاراکتر دریافت شده داخل متغیر **a** قرار داده می شود.

تابع **char getchar_usartmn(void)** :

عملکرد این تابع نیز مانند تابع بالا بوده با این تفاوت که در این تابع کاراکتر مورد نظر از طریق **usart** تعیین شده دریافت می شود.

```
a=getchar_usartc0();
```

در این مثال حرف **p** از طریق **usartc0** دریافت شده و داخل متغیر **a** قرار می گیرد.

تابع **scanf();** :

این تابع با قالبی مشخص متغیری را دریافت می کند و تا دریافت یک مقدار متوقف می شود.

```
Scanf("%u",&n);
```

در این مثال مقدار دریافت شده در متغیر **n** قرار داده می شود.

تابع **gets();** :

این تابع یک مقدار را درون یک متغیر قرار می دهد.

```
Char str[4];
```

```
Gets(str,4);
```

در این مثال قرار است عدد 2.48 دریافت شود، که پس از دریافت داخل آرایه **str** قرار می گیرد.

توجه 1: در هنگام استفاده از مد سریال، پایه (TX)، پایه ارسال دیتا باید به صورت خروجی تعریف شود و پایه (RX)، پایه دریافت دیتا به صورت ورودی تعریف شود.

توجه 2: برای وصل میکرو به کامپیوتر به علت عدم تطبیق سطوح ولتاژ میکرو و کامپیوتر از تراشه های واسط استفاده کنید، که به دلیل اینکه ولتاژ کاری میکروکنترلر های xmega تا 3.6v می باشد میتوانید از تراشه هائی مانند max3232 که محدوده کاری آن 3v-5v میباشد و همچنین از مبدل های usb به سریال مانند ft232rl استفاده نمایید.

مثال: برنامه ای بنویسید که دو میکرو متصل به هم از طریق خطوط ارتباط سریال (rx,tx) که به میکرو اول سنسور دما ds1820 متصل می باشد، دما را خوانده و به میکرو دوم ارسال کند تا میکرو دوم دما را روی lcd به نمایش در آورد.

برنامه میکرو اول:

```
float p;  
while (1)  
{  
    p= ds18b20_temperature(0);  
    putchar_usartc0(p);  
}
```

برنامه میکرو دوم:

```
char p1[8];  
float p;  
while (1)  
{  
    lcd_clear();  
    lcd_gotoxy(3,0);  
    p=getchar_usartc0();  
    itoa(p,p1);  
    lcd_putsf("TEMP IS:");  
    lcd_puts(p1);  
    delay_ms(200);  
}
```

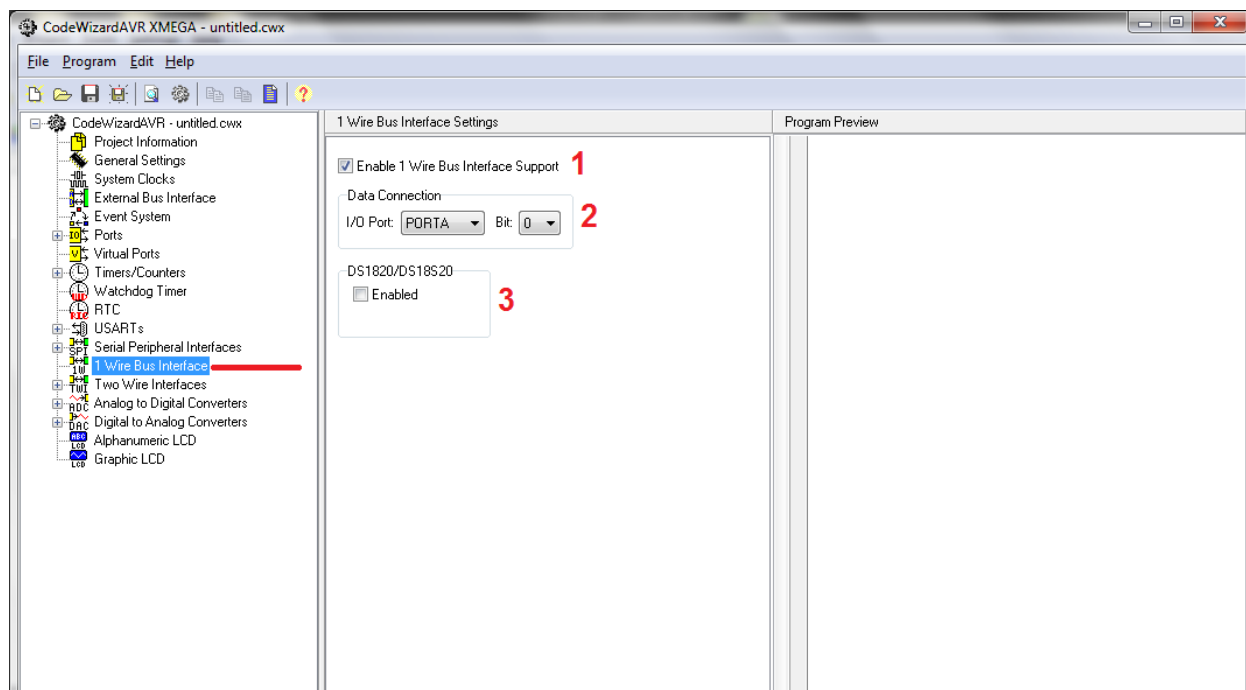
پروتکل 1wire :

پروتکل 1wire نوعی پروتکل ارتباطی است که در آن بین میکروکنترلر و وسیله جانبی توسط یک سیم ارتباط برقرار می شود و ارسال و دریافت اطلاعات از طریق تنها یک سیم انجام می پذیرد. امروزه اکثر قطعات از این روش ارتباطی استفاده می کنند مانند انواع سنسورها مثل Ds18x20

ویژگیهای این سیستم :

- دارای هزینه کم
- کم ترین سرعت انتقال اطلاعات بالای 16 Kbps
- فاصله مناسب بین master و slave توسط کابل بیشتر از 300 متر می تواند باشد.
- ارسال اطلاعات به صورت small package است.

تنظیمات قسمت 1wire:

1- با انتخاب این گزینه تنظیمات این قسمت فعال می شوند.

2- در این قسمت پورت و پایه (بیت) مورد نظر جهت اتصال به وسیله مورد نظر انتخاب می شود.

3- اگر قصد استفاده از سنسورهای ds1820/ds18s20 داریم با انتخاب این گزینه می توانیم از کتابخانه آماده نوشته شده برای این سنسور ها استفاده کنیم.

Multiple devices: اگر بیش از یک سنسور ds1820 به باس 1wire متصل باشد، این گزینه را باید فعال کنیم و حداکثر تعداد سنسور مورد نظر حداکثر می تواند 8 عدد باشد. کد شناسایی (rom) مربوط به هر سنسور داخل آرایه ای به نام ds1820_rom_codes ذخیره می شود.
وسيله متصل شده به باس 1WIRE بايد PULL UP شود با يك مقاومت 4.7K

توابع 1WIRE:

تابع unsigned char w1_init(void):

این تابع تنظیمات اولیه مربوط به باس 1WIRE را انجام می دهد. اگر مقدار برگشتی تابع 1 باشد وسیله ای وجود دارد. و اگر مقدار برگشتی صفر باشد وسیله ای وجود ندارد.

تابع unsigned char w1_read(void):

این تابع یک بایت را از روی باس 1WIRE می خواند.

```
temp=w1_read();
```

در این مثال دیتا مورد نظر از روی باس 1wire خوانده و داخل متغیر temp قرار می دهد.

تابع unsigned char w1_write(unsigned char data):

این تابع دیتا مورد نظر (یک بایت) را روی باس 1WIRE قرار می دهد.

و اگر مقدار برگشتی 1 باشد دیتا مورد نظر بصورت کامل روی باس قرار داده شده، در غیر این صورت مقدار برگشتی 0 است.

```
w1_write(0xcc);
```

در این مثال دیتا 0xcc روی باس 1wire قرار داده می شود.

تابع unsigned char w1_search(unsigned char cmd, void *p):

این تابع تعداد وسائل متصل شده به باس 1WIRE را بر می گرداند. اگر وسیله ای پیدا نشود مقدار برگشتی تابع صفر است. بجای cmd کد شناسایی (rom) وسیله مورد نظر و اشاره گر p به ناحیه ای از فضای sram اشاره می کند که در آنجا کد شناسایی (rom) برگشتی از وسیله مورد نظر ذخیره شده است (که برای هر تعداد وسیله میتواند متفاوت باشد).

```
devices=w1_search(0xf0, rom_codes);
```

مثال: برنامه ای بنویسید که دمای محیط را توسط سنسور ds18b20 خوانده و روری lcd نشان دهد. (سنسور دما به PORTA.3 متصل بوده و lcd به PORTJ)

(این سورس با استفاده از کتابخانه ds18b20 نوشته شده است)

```
char buffer[32];  
float temp;  
while(1){  
    temp=ds18b20_temperature(0);  
    sprintf(buffer,"T=%.3f\\xc",temp);  
    lcd_clear();  
    lcd_puts(buffer);  
    delay_ms(300);  
}
```

پایان قسمت سوم

منابع:

1-مهندس اوژن کی نژاد

2-سایت ATMEL

3-سایت AVRFREAKS

4-حمید نجفی

P-A